

Etiske retningslinjer for FKS, vedtatt 12.11.2019.

1. Generelt

FKS er en interesseorganisasjon for mennesker med kroniske smerter, funksjonsnedsettelse, samt deres pårørende.

FKS overordnede mål er samfunnsmessig likestilling og rett til deltakelse.

FKS skal utøve sin virksomhet slik at organisasjonens omdømme ivaretas og bygges videre opp. Offentlige myndigheter, media eller medlemmer skal når som helst gis innsyn i våre aktiviteter.

FKS arbeider med saker av stor betydning for medlemmer og samfunnet.

For å lykkes må arbeid og opptreden være tuftet på en bevisst holdning til etikk og moral som gir troverdighet, tillit og respekt.

2. Omfang og ansvar

Disse retningslinjene gjelder for alle i FKS, inklusive midlertidige ansatte og personer som utfører oppdrag på vegne av FKS, styremedlemmer og andre tillitsvalgte, samt andre som representerer FKS i ulike sammenhenger (heretter kalt FKS representanter).

De etiske retningslinjene gjelder også for alle organisasjonsledd i FKS og undergrupper.

Sentralstyrets sekretær er ansvarlig for å gjøre de etiske retningslinjene tilgjengelige i organisasjonen og for veiledning i tolkning.

Det påligger imidlertid alle som er omfattet av retningslinjene å gjøre seg kjent med dem og medvirke til at de blir fulgt.

Styremedlemmer og ledere har et særlig ansvar for oppfølging av retningslinjene og skal fremstå som gode rollemodeller.

Retningslinjene er et uttrykk for FKS grunnleggende syn på ansvarlig og etisk adferd.

De er ikke uttømmende, og dekker ikke alle etiske problemstillinger som kan oppstå.

Det kreves god dømmekraft for å avgjøre om en bestemt handling eller beslutning er etisk forsvarlig. Er det tvil skal overordnet eller FKS sentralt ved sentralstyrets sekretær kontaktes for veiledning.

Overtredelse av de etiske retningslinjene vil ikke bli tolerert, og kan – i tråd med relevante vedtekter og lovbestemmelser – føre til disiplinærtiltak, oppsigelse eller avskjed, alternativt ekskludering fra tillitsverv, eller til og med strafferettslig forfølgning.

Om det skulle oppstå en uheldig praksis eller uregelmessighet innad i FKS, er FKS forpliktet til å foreta nødvendige korreksjoner og iverksette tiltak for å unngå gjentakelse.

3. Personlig adferd

3.1 Likeverdighet og diskriminering

FKS erkjenner og verdsetter at alle mennesker er unike og verdifulle og skal respekteres for sine individuelle evner.

FKS aksepterer ingen form for trakassering eller diskriminering på grunnlag av kjønn, religion, rase, nasjonal eller etnisk opprinnelse, kulturell bakgrunn, sosial tilhørighet, funksjonshemming, seksuell legning, sivilstand, alder eller politisk oppfatning.

FKS erkjenner videre et spesielt ansvar for å ta hensyn til ulike funksjonsnedsettelse og/eller kronisk sykdom.

Alle FKS-representanter har ansvar for å bidra til et godt arbeidsmiljø.

FKS har nulltoleranse for mobbing.

3.2 Seksuell trakassering

FKS har nulltoleranse for seksuell trakassering og overgrep.

Alle FKS representanter skal behandle andre med respekt og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som seksuelt krenkende.

3.3 Rusmidler

Man skal være forsiktig i sin omgang med og servering av alkohol, og ikke være påvirket av alkohol eller andre rusmidler i arbeid eller under utøvelse av tillitsverv i FKS.

Det skal tas hensyn til med- medlemmer, kolleger som av ulike grunner ikke drikker alkohol.

3.4 Konfidensialitet

Taushetsplikt reguleres av lov og skriftlig avtale (eks. ansettelseskontrakt).

FKS representanter skal behandle sensitiv informasjon med aktsomhet og lojalitet også når man ikke er pålagt taushetsplikt, samt være varsom med å diskutere indre anliggender i FKS under slike forhold at diskusjonen kan overhøres av uvedkommende.

3.5 Forvaltning av verdier

FKS økonomiske midler er i hovedsak basert på bevilgninger og støtte fra offentlige myndigheter.

Alle FKS representanter har et særlig ansvar for at FKS sine midler benyttes på en forsvarlig måte og i tråd med alle lover og regler.

Økonomiske disposisjoner skal være transparente.

Enhver begrunnet mistanke om økonomisk utroskap vil bli politianmeldt.

FKS eiendom og eiendeler skal forvaltes og sikres på behørig måte.

Alle FKS representanter skal overholde organisasjonens krav til sikkerhet rundt adgang til og bruk av FKS sine fasiliteter, IT-ressurser og tilgang til elektroniske ressurser og dokumenter.

FKS sitt utstyr og eiendom kan bare brukes til personlige formål hvis dette er avtalt i tilknytning til vervet, ansettelsesforholdet eller det følger av FKS regler eller retningslinjer (eksempelvis datainstruks).

3.6 Immaterielle verdier (ikke fysiske verdier)

Immaterielle verdier, slik som spesiell kunnskap, metoder, konsepter og idéer, er en viktig del av FKS sine forutsetninger for å lykkes.

Har man befattning med FKS sine immaterielle verdier, skal man verne om og forvalte disse verdiene i organisasjonens interesse.

Man skal også respektere andres immaterielle rettigheter, og søke å unngå krenkelse av slike. Med mindre annet følger av lov eller pålegg fra offentlig myndighet, skal man ikke gjøre forretningshemmeligheter eller annen viktig informasjon tilgjengelig for utenforstående før man har innhentet konfidensialitetserklæring fra hver enkelt som får tilgang til slik informasjon.

3.7 Informasjonsteknologi

FKS representanters bruk av datasystemer, informasjon og særlig internettjenester, skal være motivert av (jobb) vervets relaterte behov.

Informasjon som kan virke krenkende eller utilbørlig skal aldri lastes ned, lagres eller formidles (eks. pornografisk materiale, hatefulle ytringer el. l.).

Informasjon lagret på FKS eksterne og interne systemer, og som ikke er dedikert som privat område av FKS, er FKS sin eiendom.

3.8 Reiser, arrangementer mm

Alle FKS-representanter skal alltid opptre i henhold til gjeldende regler og retningslinjer på tjenestereiser og deltagelse i møter og konferanser i regi av FKS eller på vegne av FKS, og på en slik måte at FKS sitt omdømme ivaretas og styrkes.

4. Integritet og interessekonflikt

4.1 Habilitet

FKS representanter skal ikke søke å oppnå fordeler, for seg selv eller sine nærstående, som er upassende eller på annen måte kan tenkes å skade FKS interesser.

Med nærstående menes nær familie (ektefelle, samboer, barn, foreldre) eller nære venner, samt selskaper man eier, har betydelig innflytelse over eller på annen måte kontrollerer.

Man kan ikke ta del i eller søke å påvirke en beslutning under omstendigheter som kan forårsake en faktisk eller oppfattet interessekonflikt.

Slike omstendigheter kan være en personlig interesse i saken – økonomisk eller på annen måte – direkte eller gjennom personer eller selskaper/organisasjoner med nær tilknytning.

FKS representanter må være spesielt varsomme med beslutninger som kan oppfattes å gi fordel til en selv eller nærstående.

Skulle en potensiell interessekonflikt oppstå, skal man på eget initiativ vurdere å opplyse overordnet om inhabilitet eller interessekonflikt. Interessekonflikter er ikke alltid opplagte, så i tvilstilfeller skal nærmeste overordnede eller annen overordnet rådføres.

4.2 Gaver, fordeler og bestikkelser

FKS representanter skal ikke – for å oppnå eller beholde fordeler i utførelsen av oppgaver eller tillitsverv – tilby, love eller gi noe av økonomisk verdi eller annen utilbørlig fordel til en annen part for å få vedkommende til å utføre eller unnlate å utføre noe i tilknytning til sine plikter.

Dette gjelder uavhengig av om fordelene tilbys direkte eller gjennom en mellommann.

I utførelsen av arbeid eller tillitsverv for FKS skal FKS representanten heller ikke be om, akseptere eller motta noen form for utilbørlig fordel som kan påvirke egne beslutninger.

Gaver eller andre begunstigelser til forbindelser skal skje i samsvar med akseptert, god forretnings- og organisasjonsskikk.

Formålet med eventuelle gaver, representasjon eller øvrige utgifter må under ingen omstendigheter være å påvirke mottakeren til å utføre sine plikter på en urettmessig måte.

Som FKS representant er det ikke lov til å ta imot fra leverandører og andre forbindelser gaver eller andre fordeler (eks. penger, private rabatter, middager, reiser, arrangementer o.l.) som kan påvirke – eller oppfattes å påvirke – integritet eller uavhengighet.

Hvis man tilbys eller har mottatt slike begunstigelser utover normale oppmerksomhetsgaver eller – fordeler (ref. statens satser for gaver utenfor ansettelsesforhold), skal man straks melde fra til din nærmeste overordnede, eller øverste leder, som vil ta stilling til om integritet eller uavhengighet kan oppfattes å være eller bli påvirket.

4.3 Politiske bidrag

Verken FKS eller noen FKS-representanter skal yte økonomiske bidrag til politiske partier på vegne av organisasjonen.

Dette forhindrer ikke FKS i å støtte politiske synspunkter som fremmer FKS sine interesser.

4.4 Økonomiske interesser i andre virksomheter

Som FKS representant skal man unngå å ha personlige interesser – direkte eller indirekte – i andre virksomheter hvis dette svekker eller kan tenkes eller oppleves å svekke lojaliteten til FKS.

Før man eventuelt engasjerer seg i et selskap eller organisasjon som konkurrerer med FKS eller gjør forretninger med FKS, for eksempel en leverandør, skal man rådføre seg med nærmeste overordnede.

4.5 Ansattes styreverv, bierverv og betalte oppdrag

Ansatte må ikke ta annet lønnet/ulønnet arbeid (som supplerende arbeidsforhold/ engasjement/ bistillinger/styreverv e.l.) som påvirker den ansattes mulighet til å ivareta arbeidsforholdet på en fullt forsvarlig måte.

Ansatte må ikke uten skriftlig forhåndssamtykke fra arbeidsgiver, ta ansettelse i eller drive virksomhet, lønnet eller frivillig, som har en slik funksjon at det kan reises tvil om den ansattes lojalitet eller habilitet.

FKS ved sentralstyrets sekretær skal etter forespørsel gi skriftlig begrunnet svar uten ugrunnet opphold og senest innen 14 dager.

Ansatte må ikke ha eierskap eller styreverv i virksomhet eller utføre oppgaver og aktiviteter for virksomhet som har en slik funksjon eller slike interesser at det kan reises tvil om den ansattes lojalitet eller habilitet.

For øvrig henvises til ansettelseskontrakt og gjeldene retningslinjer om bierverv i personalhåndboken.

4.6 Sosiale medier

FKS-representanter skal vise aktsomhet når de bruker sosiale medier.

Synspunkter og ytringer kan oppfattes som synonymt med FKS, og alle oppfordres til å vise samme varsomhet, omtanke og dømmekraft på sosiale medier som det er naturlig å gjøre i andre sammenhenger.

MEN

Sosiale medier er viktige for å spre informasjon og skape dialog.

Derfor oppfordres FKS-representanter til å delta i sosiale medier ikke minst for å bidra til å fremme organisasjonens saker og synspunkter på en positiv måte.

5 Regler for varsling

Varsling må skje skriftlig, til leder eller til sekretær i sentralstyret.

Men det kan også varsles direkte muntlig til sentralstyrets sekretær og, eller styreleder om nødvendig.

FKS tillitsvalgte har videre plikt til å umiddelbart varsle om kriminelle forhold og om hvor liv og helse er i fare.

Medlemmene i vår organisasjon skal kunne melde fra om alle typer uønskede hendelser.

Varsling er viktig fordi kritikkverdige forhold kan rettes opp og bidra til å utvikle FKS videre. Alle som får kjennskap til det man mener er kritikkverdige forhold, eller forhold som strider mot

retningslinjer, regler og lover som gjelder for FKS virksomhet, oppfordres til å melde fra om dette snarest mulig.

Medarbeidere kan varsle anonymt når varselet gjelder andre, men av hensyn til oppfølging av saken oppfordres varsler å oppgi sin identitet.

Varslingsrutiner

Grunner til varsling kan omfatte mange forskjellige forhold, som for eksempel opplysninger om kriminelle forhold, mislighold av andre lovbestemte påbud eller forbud, brudd med virksomhetens etiske retningslinjer og brudd på alminnelige etiske standarder.

Kritikkverdige forhold betyr at forholdet bør ha en viss allmenn interesse.

Forhold som medlemmet, tillitsvalgte og evt ansatte mener er kritikkverdige ut fra egen politisk eller etisk overbevisning, omfattes dermed ikke.

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold.

FKS ønsker å ha en åpen organisasjonskultur hvor det er aksept for å ta opp bekymringer og reise kritikk.

Oppfølging av varsling

De som mottar varselet, leder og sekretær, skal følge opp saken og undersøke påstandene grundig. Med ekstern hjelp om nødvendig. Det skal snarest mulig ryddes opp i eventuelle kritikkverdige forhold.

Så lenge FKS vet hvem som har varslet, skal du alltid få tilbakemelding så raskt som mulig om hvordan saken blir behandlet.

Så langt som mulig skal du også få tilbakemelding om hvilket utfall saken har fått.

Dersom det viser seg at det etter gjennomførte undersøkelser ikke er avdekket kritikkverdige forhold, skal du også få tilbakemelding om dette.

Melding om kritikkverdige forhold knyttet til navngitte personer er å anse som personopplysninger og skal behandles i tråd med reglene i personopplysningsloven.

Sikkerhet for varsler

Den som varsler er beskyttet mot gjengjeldelse fra FKS som følge av varslingen.

Gjengjeldelse kan være advarsel, oppsigelse, trakassering, endring av tillitsverv, oppgaver med mer.

Dersom man likevel opplever gjengjeldelse, skal du straks si fra til styreleder som da skal snarest følge opp dette.

Sikkerhet for omvarslede.

Et varsel kan også omhandle en eller flere personer.

Foreningen for Kroniske Smertepasienter skal ivareta den eller de det er blitt varslet om, heretter kalt omvarslede.

Den omvarslede har også rettigheter etter personvernloven

Omvarslede vil bli informert om varselet og få informasjon om hvordan foreningen vil følge opp saken og har også krav på å bli hørt i saken.

Kriminelle forhold

Dersom det avdekkes kriminelle forhold, vil disse bli vurdert politianmeldt etter alvorlighetsgrad.